FLORIS VANHOOF

Filmmaker zonder camera

Op de grens tussen het desolate Gentse havengebied en de bewoonde wereld onderzoekt filmmaker en muzikant Floris Vanhoof de wetten van de eindeloosheid en de wonderlijke wereld van klinkende voltages.

auteur: **Andy Leenen** / beeld: **Paul Lamont**

DISCOGRAFIE

Floris Vanhoof – Live '09 (Beyt Al Tapes, cd-r)

Floris Vanhoof – Time Slime (Ultra Eczema, 2010, lp)

Dolphins Into The Future / Floris Vanhoof – Neutral Buoyancy / Electronic Mantra (Experimedia, 7)

LEES

lees meer over Tony Conrad in gonzo 85

lees meer over Aguirre Records in gonzo 105

lees meer over Dolphins Into The Future in gonzo 97

LUISTER

luister naar 'De pintendrinker van de Interzone' van Floris Vanhoof op mtg 93

WWW

www.endlesswebsite.tk

www.youtube.com/user/endlesswebsite

Onlangs verscheen Floris Vanhoofs debuut-lp 'Time Slime', met veldopnamen, gitaar en synth aan de ene kant en elektronica aan de andere kant, bij Ultra Eczema. Later dit jaar volgde nog een split 7" met zijn goede vriend Lieven Martens – beter bekend als Dolphins into the Future. Eerder had hij al enkele cd-r's en tapes uitgebracht.
We spreken elkaar bij hem thuis in de woonkamer, waar overal apparatuur, plastic speelgoed en filmstroken rondslingeren. Op zolder heeft hij zijn eigen muzieklaboratorium. "Ik zou graag meer muziek in andere ruimtes opnemen. Niet alleen voor de akoestiek, maar ook omdat je er anders door gaat spelen. Voor 'Time Slime' heb ik ook veel van andermans instrumenten gebruikgemaakt, spullen die ik nu nooit zou kunnen betalen. Dat werkte erg goed voor mij."

EINDELOOSHEID

Opvallend aan zijn werk, en aan zijn debuut-lp in het bijzonder, is de fascinatie voor tijd en eindeloosheid. "Op de B-kant van Time Slime gebeurt alle actie in de eerste vijf minuten, en daarna bolt de plaat een kwartier lang uit." Een bijzonder moment op de plaat vinden we op de A-kant, waar minutenlang een drumstel van de trap lijkt te vallen. "Dit moet ik wel even verbeteren", zegt Vanhoof lachend. "Dat heb ik waarschijnlijk te enthousiast verteld aan Dennis Tyfus, de labelbaas van Ultra Eczema. Het klinkt misschien als drum, maar ik heb geen drumstel dat ik van de trap kan gooien. Het was een kartonnen doos vol restjes hout uit de zagerij. Er zat wel een echt cimbaal bij. Ik heb dat opgenomen in een kerk, en door de akoestiek en de geluiden van het vallende hout klinkt het bijna als freejazz-percussie." Vanhoof gebruikt ook vaak field recordings in zijn muziek. "Ik vind het heel interessant om een klank op te nemen die je doet denken aan een bepaalde plaats, en die dan ergens anders af te spelen. Je beleving wordt dan naar die andere plek verplaatst."
Lange tijd bouwde hij zijn instrumenten zelf, maar inmiddels is hij gestopt met het bouwen vanaf nul. "Vroeger zag ik het wel zitten om kapotte printplaten te repareren of oude instrumenten te restaureren, maar omdat ik spelen plezanter vind dan bouwen, koop ik nu printplaten die al af zijn – waar ik dan nog zelf de knoppen aan moet zetten. Dat zijn meestal door hobbyisten heruitgegeven elektronische circuits die te weinig worden gebruikt in de muziek om commercieel iets op te leveren."
Vanhoof verklaart niet op zoek te zijn naar een typische synthesizerklank of het synthetisch namaken van bestaande geluiden. Liever kiest hij ervoor om zelf een klankenpalet te maken. "Sommige elektronische klanken kunnen heel direct op ons inwerken. Filmprojecties hebben soms een gelijkaardig effect op onze perceptie of ons zenuwstelsel. Het is heel boeiend om met dit effect bezig te kunnen zijn; al de techniek is eigenlijk bijkomstig. Ik bouw hiervoor een instrument dat werkt met allemaal cycli die in beweging zijn, en dat meer lijkt op een analoge computer dan een op synthesizer."
"Vorige zomer ben ik vooral geïnspireerd geweest door de levendigheid en ideeën die in de jaren 1960 uit het San Francisco Tape Music Center kwamen. Daar ontwikkelden ze instrumenten die onvoorspelbaar veranderende voltages creëren, volgens het idee van toeval dat John Cage in zijn muziek gebruikte. Het maken van geluiden met elektronische spanningen heet *voltage control*, maar muzikaal controle verliezen spreekt me veel meer aan. Dit klinkt bijvoorbeeld geweldig in 'Plumes' (1967) van Dick Raaijmakers, een Nederlandse pionier op het gebied van tapemuziek. Hij destabiliseerde zijn elektronische instrumenten door ze allemaal op elkaar aan te sluiten en langzaam het voltage te verhogen tot ze de geest gaven."

PRIMITIEF

Floris Vanhoof is een kunstenaar die opvallend multimediaal te werk gaat, zowel op het podium als daarbuiten. Om te zien of er nieuwe vormen naar boven komen zet hij het ene medium over op het andere. Maar ook binnen hetzelfde medium stapelt hij dingen op elkaar. Dat is bijvoorbeeld te zien in de dia's die hij projecteert tijdens optredens. "Ik zet twee beelden over elkaar heen, door de camera niet door te draaien maar wel op te spannen. Daardoor maak ik twee keer een foto op hetzelfde negatief." Door dit proces stuitte hij op de manier waarop kleuren met elkaar gemengd worden, wat hem op het idee bracht om kleurfilters voor zijn projectors te zetten. "Toen heb ik twee filmlussen gemaakt met alleen strepen. Die worden met twee 16mm-projectoren over elkaar geprojecteerd. Dat levert een moiré-effect op dat door afwisselend dikke en dunne lijnen en de kleurfilters heftig begint te pulseren."
Dia's en kleurenfilters zijn anno 2011 niet de meest geavanceerde technieken om het gewenste effect te bereiken. Vanhoof zoekt echter bewust het primitieve op binnen de techniek. "Ik probeer dingen zo simpel mogelijk aan te pakken", verklaart hij. "Tony Conrad, een pionier van minimale muziek en undergroundfilms, schreef eens dat veel elektronische muziek onnodig complex is. De soundtrack van zijn filmklassieker 'The Flicker' is enkel met een frequentiegenerator en een tapeloop gemaakt. Meer hadden ze niet, en meer hadden ze ook niet nodig. Bij de combinatie van kunst en technologie wordt er soms te vanzelfsprekend aan laptops en hightech gedacht. Multimedia hoeft niet digitaal te zijn. Een 16mm-filmprojector zit helemaal niet ingewikkeld in elkaar, en werkt bevrijdend ten opzichte van een complexe beamer of digitale camera." Daarnaast is er voor Vanhoof nog een andere reden voor het gebruik van een diaprojector: "Ik ben vroeger een paar keer met mijn ouders naar dia-avonden van natuurliefhebbers geweest. Bij de diavertoning vertelde mensen dan over de planten en dieren die ze op reis waren tegengekomen. Soms voelt een optreden met elektronica en dia's ook als zo'n reisverslag, maar dan van een innerlijke reis."

VIEWMASTER

Naast muzikant is Floris Vanhoof ook experimenteel filmmaker. Zijn films projecteert hij tijdens zijn liveshows, of soms in aparte installaties. Hij werkt voor zijn films vaak direct op de pellicule, de lichtgevoelige filmstrook, en slaat daardoor een aantal stappen uit het reguliere filmproces over. "Toen ik in 2002 films begon te maken, vroeg ik me af wat er zou gebeuren er als je een film maakt terwijl je geen camera hebt. Die situatie was in eerste instantie ontstaan omdat ik geen geld had voor een 16mm-camera. Later heb ik er wel één gekocht, maar die heb ik inmiddels weer verkocht omdat ik er te weinig mee deed."
Vanhoof noemt de klassieker 'Mothlight' (1963), een film die experimentele filmmaker Stan Brakhage maakte door vleugels van nachtvlinders en bloemblaadjes op transparante filmstroken te plakken en die af te drukken op pellicule met een optische printer."Iemand heeft me ooit verteld dat 'Mothlight' een documentaire is, omdat de onderwerpen zelf rechtstreeks op het scherm worden geprojecteerd. Ik vroeg me af: hoe kun je nu nog zo'n film maken?" Voor het antwoord op die vraag trekt hij een lade open en haalt een filmstrook tevoorschijn waarop hij plakplaatjes van kauwgums heeft geplakt. "Deze neptatoeages zijn totaal niet gemaakt voor film, maar ze leveren een bijzonder resultaat op met dwarrelende lijnen en kolkende felle kleuren."

> *"Ik zet liever een roze dinosaurus in mijn woonkamer dan een vaas met bloemen."*

Een dergelijke werkwijze paste hij al in eerdere films toe. "Ik wilde vroeger eens een film over dinosaurussen maken, maar je loopt dan al snel tegen de muur omdat die beesten niet meer bestaan. Ik heb toen Viewmaster-plaatjes gebruikt en die met een zaklamp op pellicule belicht. Dat is letterlijk het plaatsen van het ene medium op het andere. Ook hier kreeg je mooie verspringende beelden, die veel spannender zijn om te zien dan wanneer ik bijvoorbeeld een plastic dinosaurus had gefilmd." Hetzelfde deed hij met printplaten uit zijn instrumenten. "Om zo de elektronische golven die er doorheen vloeien op de filmstrook vast te leggen, als een soort elektronisch doolhof."

SPEELGOED

Momenteel werkt Floris Vanhoof een nieuwe plaat af voor het Gentse label Kraak. Verder verschijnt er binnenkort een cassette op het Amsterdamse Stenze Quo en staat er iets op stapel bij Aguirre Records. Bovendien is er interesse van een paar Amerikaanse labels. "Volgende zomer wil ik graag terug naar de Verenigde Staten. De 'Ship Happens'-tour in april met Monopoly Child Star Searchers en Dolphins Into The Future was onvergetelijk. Nu wil ik er ook films maken en muziek opnemen. Aan sommige universiteiten daar zijn een paar ouderwetse elektronische muziekstudio's waar ik graag aan de slag wil".
Hij besluit het gesprek door een plan voor een nieuwe film toe te lichten, waarvoor hij wederom een la opentrekt. Hij haalt er snoepgoed uit, dat vreemd verkleurd is. "Dit snoep is dertig jaar oud. Net als deze hard geworden suikerspin ziet het er vies uit, maar de kleuren zijn veel rijker geworden. Het zijn die levendige kleuren die mij intrigeren." De fascinatie voor kleuren blijkt ook de verklaring voor het speelgoed dat overal in de huiskamer rondslingert, en dat regelmatig opduikt in zijn films en dia's. Vanhoof lacht als ik hiernaar vraag, maar weidt na een korte denkpauze toch uit over zijn bonte verzameling plastic poppetjes en dieren. "Speelgoed fascineert me erg door de maffe vormen en de felle kleuren. Dingen als de tijger van Skeletor, een plastic walvis of deze spin maken ons huis levendig." Hij legt de spin terug in een kast en pakt een roze dinosaurus van een plank. "Het is grappig om te zien dat de speelgoedmakers een heel ander beeld van dinosaurussen hadden voordat Jurassic Park uitkwam, waar de dinosaurussen er toch vooral stoer uitzien. Deze dino lijkt bijna een hagedis, en door de leuke ronde vormen is het beest verre van stoer. Daarnaast houd ik ook erg van camp en trash. Ik zet liever een roze dinosaurus in mijn woonkamer dan een vaas met bloemen." II

FLORIS VANHOOF
CYCLES OF CONFUSION

> “ Sommige elektronische klanken kunnen heel direct op ons inwerken. Filmprojecties hebben soms een gelijkaardig effect op onze perceptie of ons zenuwstelsel. Het is heel boeiend om met dit effect bezig te kunnen zijn; al de techniek is eigenlijk bijkomstig. Ik bouw hiervoor een instrument dat werkt met allemaal cycli die in beweging zijn, ”

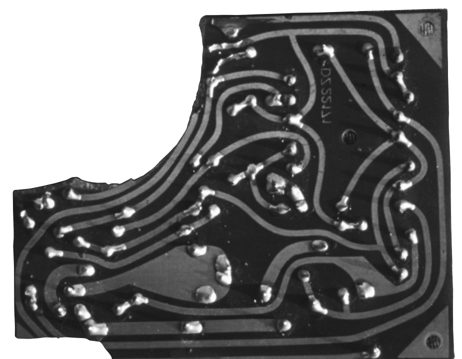
De essentie van Floris Vanhoofs werk is het verbinden van verschillende werelden, ideeën en invloeden tot een heel erg persoonlijke kunstuiting. Na zijn vinyldebuut op Ultra Eczema is dit zijn tweede uitgave op elpee. Cycles of Confusion verenigt twee aspecten van Vanhoof. Kant A is een live registratie, opgenomen op vier sporen en gemixt tot een nieuw geheel in zijn home studio. Het toont zijn door Terry Riley geïnspireerde kant waarbij hij zich concentreert op het bewustzijn buiten de rede, gekanaliseerd door de geluiden van modulaire synthesizers. Kant B is een heel unieke compositie gebaseerd op verschillende field recordings, variërend van een stemmend klassiek orkest tot het geluid van een oude flipperkast. Een meesterwerk van deze veelzijdige jonge kunstenaar.

Sinds mijn eerste elpee (‘Time Slime’) uitkwam, heb ik me vooral beziggehouden met optredens met een zelfgebouwd elektronisch instrumentarium (koffer elektronische circuits) waarbij dia’s en 16mm films worden geprojecteerd.
Het desoriënterende effect van het in en uit focus brengen van de twee filmprojectoren tijdens mijn optredens komt terug in de pulserende elektronische cycli van kant A en de mix van klinkende voltages en veldopnamen in kant B.
Het maken van klanken met elektronische spanningen heet “voltage control”, maar controle verliezen is soms interessanter.

— A —
In de zon, in de file voor de Kennedy tunnel klonk Terry Riley’s Persian Surgery Dervishes ineens als veel meer dan game arcade of orgelmuziek. Hoe zou deze manier van spelen klinken op de elektronische instrumenten van het San Francisco Tape Music Center?
Hoewel dit na drie dagen patchen op een modulair systeem onmogelijk bleek, rolden toch volgende golven uit de jaren zeventig elektronica.

— B—
Toen ik in de bossen van New Hampshire een koperensemble tegenkwam, wist ik dat deze veldopname het einde van mijn plaat zou worden. Voor het begin was Xenon, een flipper met geluidseffecten van Suzanne Ciani het ideale instrument. Beide klanken symboliseren de overvloed aan invloeden na een tocht door Amerika.
Deze opnames worden, via wandelingen door de gangen van de muziekschool en een orkest dat zijn instrumenten opwarmt voor een opera, met de wonderlijke wereld van klinkende voltages verbonden.

lun 04.11 - 20:30 - Studio 4

SOLD OUT!

Mille soleils + As many projectors as I can handle

Mati Diop, Floris Vanhoof

Ouverture : Festival Filmer À Tout Prix

fiche technique
2013 - FRANCE - 45' - VO WO - ST FR/EN/NL

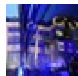
2013 - BELGIQUE - 35'

Mille soleils (45')
En écho à son fort beau titre, l'ensorcelant film de la jeune cinéaste et actrice Mati Diop (souvenez-vous de son rôle dans "35 Rhums" de Claire Denis) brille de mille feux?! Tendu entre le noir des dérives alcoolisées dans les nuits de Dakar, les lumières bleues des projecteurs vidéo qui percent l'obscurité, les spots clignotants multicolores d'une boîte de nuit désertée, le rouge du sang des bêtes ("Mille soleils" s'ouvre et se ferme en mode western sur un troupeau avançant lentement au son d'une chanson de Tex Ritter empruntée à "High Noon" de Zinnemann) et le blanc éblouissant des neiges de l'Alaska, ce sont des distances dans le temps et dans l'espace qui y sont mises en avant. Hommage subtil à l'incandescent poème cinématographique "Touki Bouki" (1973) de son oncle Djibril Diop Mambety, ni court métrage ni long métrage, balançant librement entre documentaire et fiction, "Mille soleils" est un film sur la magie du cinéma, son pouvoir de fascination, mais aussi sa fragilité, sur les souvenirs et le temps qui passe, sur ceux qui partent et ceux qui restent. Grand prix de la compétition internationale au FID 2013 (Marseille).

As many projectors as I can handle (35')
Dans l'enchaînement immédiat de la fin lumineuse du film "Mille soleils ", Floris Vanhoof allumera ses dix soleils (une dizaine de projecteurs 16 mm disposés partout dans le Studio 4). Une performance physique, intense et généreuse, pour le jeune cinéaste et musicien, seul maître à bord du gigantesque paquebot, passant sans cesse du haut des mâts à l'horizontalité du pont pour lancer les images, dompter les rayons lumineux mais aussi les ondes sonores qui les accompagneront. Une mosaïque d'images, un bain de sons, un feu d'artifice visuel !

facebook

 ZKM | Zentrum für Kunst ... | Tijdlijn | Recent

ZKM | Zentrum für Kunst und Medientechnologie Karlsruhe
22 mei

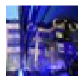
Der Starfighter in der Ausstellung »Beuys Brock Vostell«
Foto: Felix Grünschloß

Vertaling bekijken

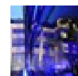

Delen 3

Heiko Hauenstein, Birgit Ta, Merih Özkan en 4 anderen vinden dit leuk.

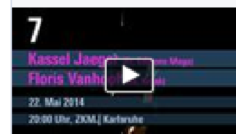
ZKM | Zentrum für Kunst und Medientechnologie Karlsruhe heeft zijn/haar omslagfoto gewijzigd.
20 mei · Bewerkt

ZKM | Zentrum für Kunst und Medientechnologie Karlsruhe heeft een link gedeeld.
20 mei

Das Stück »Music for Moving Lamps« von Floris Vanhoof erscheint bei jeder Aufführung buchstäblich in einem neuem Licht: Denn Klang und Licht werden von Floris Vanhoofs Gehirnwellen gesteuert. Der zweite Act von »IMA_experiments 7« am Do, 22.05. ab 20.00 Uhr ist Kassel Jaeger, Alter Ego des französischen Komponisten Francois Bonnet. Seine Musik bewegt sich zwischen konkretem Experimentalismus, Ambient Noise und elektroakustischer Improvisation.
https://www.youtube.com/watch?v=rKCFrR15r38&list=UUt2TPRa7dYWOS1isCzbABVg

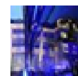
Vertaling bekijken

IMA_experiments 7
Do, 22. Mai 2014 IMA_experiments 7: Kassel Jaeger live (FR, Editions...

Delen 2

Stadtleuchten, Sabine Pliska, Jan-Christoph Gack en 3 anderen vinden dit leuk.

ZKM | Zentrum für Kunst und Medientechnologie Karlsruhe
20 mei

Een van de meest creatieve figuren in het hedendaagse Vlaamse kunstlandschap is ongetwijfeld Gentenaar Floris Vanhoof. Als filmmaker en muzikant weigert hij zich te concentreren op een eenduidige output, en is zijn muziek daarom slechts onderdeel van een breder, bonter geheel. De verbindende factor is het experiment, de mogelijkheden en beperkingen van de technologie aftastend, met een knipoog naar een primitieve en analoge werkwijze. Zo maakt hij onder meer films zonder camera, bouwt hij zelf elektronische instrumenten en moet men er niet van staan kijken wanneer er allerhande huis-tuin-en-keuken objecten gebruikt worden voor zijn creaties.

Naast enkele films (een paar zijn terug te vinden op archive.org) heeft Floris Vanhoof een aantal tapes, cdr's, een lp op Ultra Eczema en een split single met Dolphins Into The Future op zijn naam staan. Zijn muziek krijgt meestal de stempel elektronica mee, vanwege de borrelende synthesizers en donkere industriële effecten. Maar de onorthodoxe wijze waarop bijvoorbeeld een *Time Slime* tot stand is gekomen – een doos met een cimbaal en houtsnippers van de trap gooien is net zo goed geluid – maakt van Floris Vanhoof een uniek artiest. De verder regelmatig terugkerende knipperende field recordings vormen een duidelijk raakvlak met de 16mm stroken die de weg naar zijn projector vinden. Zijn hybride optredens zijn dan ook – voor zover ik dat na twee stuks kan beoordelen – een verrassende combinatie van zowel beeld als geluid.